

Ochrana dravcov na Slovensku, Trhová 54, 841 01 Bratislava, www.dravce.sk

Niektoré živočíchy ešte spia, iné už hniezdia

Tlačová správa

Bratislava, 22. februára 2018

Od kalendárnej jari nás delí necelý mesiac. V živočíšnej ríši niektoré druhy ešte spia, iné zimujú v ďalekej Afrike a ostatné už hniezdia. Spánkovým rekordérom je svišť vrchovský v Tatrách - prespí až 7 mesiacov v roku. Orliaky morské, sokoly sťahovavé či sovy začínajú hniezdiť ešte v chladných dňoch.

„V zimnom období sa na Slovensku vyskytuje menej druhov vtákov. Ide jednak o druhy, ktoré tu evidujeme celoročne (napr. jastrab lesný, myšiak hôrny, brhlík obyčajný, vrabce, ďatle), ale pomerne široké spektrum tvoria tzv. zimní hostia - ktorí k nám prilietajú na určitú časť roka, spravidla od jesene do jari. Patrí k nim napr. myšiarka močiarna, kaňa sivá, myšiak severský, sokol kobec. Pomerne početnú skupinu zimných hostí tvoria aj spevavce, zastúpené napr. stehlíkom čečetavým, či pinkou severskou. Zimní návštevníci pomaly odlietajú. Hniezdiť už začal orliak morský, výr skalný, sova dlhochvostá aj myšiarka ušatá,“ povedal Roman Slobodník z Ochrany dravcov na Slovensku.

„Niektoré zvieratá sú aktívne celú zimu, iné reagujú na zhoršené podmienky v tomto období spánkovou letargiou, teda zimným spánkom. Najdlhšie spia v našich podmienkach svište v Tatrách – až 7 mesiacov (od októbra do apríla). Najkratšie spia zrejme medvede - keď si pred zimou nenájdu dostatok potravy, aby si vytvorili dostatočnú zásobu tuku, nespia vôbec. Prebúdzanie zo zimného spánku býva odštartované zvýšením teploty v prírode (netopiere, plchy), alebo topiacim sa snehom nad zimnými brlohmi (medvede, svište). Rýchlosť prebúdzania je priamo úmerná rýchlosti otepľovania,“ vysvetľuje Vladimír Slobodník z Ochrany dravcov na Slovensku.

„Aj sysle v projektových lokalitách [LIFE Energia](#) – Hrhov a Gemerská Hôrka ešte spia. [Minulý rok](#) sa prvé sysle zobudili 3. marca, vzhľadom k aktuálnemu chladnému počasiu nepredpokladáme ich skoršie prebudenie. Sysel predstavuje veľmi dôležitú korisť pre orla kráľovského či sokola rároha. Patrí medzi druhy, ktoré zimu prečkajú tzv. pravým zimným spánkom (hibernáciou) – pred zimou sa poriadne vykrmia a chladné dni s nedostatkom potravy prespia vo svojich norách. Hneď po zobudení ich začneme prikrmovať tak, aby sa populácii v oboch lokalitách darilo,“ hovorí Lucia Deutschová z Ochrany dravcov na Slovensku.

„Súvislá vrstva snehu zakrýva prírodné zdroje potravy, tie sú teraz na minime, a teda má naďalej veľký význam [prikrmovanie](#). Viaceré druhy sa chystajú na veľké jarné sťahovanie. Pre vtáky je to jedno z kritických období, počas migrácie je hrozbou množstvo prekážok. Na Slovensku ich aktuálne čaká už 52 km bezpečných elektrických vedení. V minulosti do nich vtáky narážali, preto sa tu v rámci projektu LIFE Energia inštalovali špeciálne prvky – tzv. odkloňovače letu. Ich účinnosť preveruje [18 mapovateľov](#),“ uzatvára Deutschová.

Pre ďalšie informácie kontaktujte: Vladimír Slobodník, 0905 512 259, Roman Slobodník, 0907 026 107, slobodnik@dravce.sk, Lucia Deutschová, 0903 219 524, deutschova@dravce.sk

Doplňujúce informácie:

- Nepravý, alebo fakultatívny zimný spánok sa vyznačuje len čiastočnou strnulosťou a iba miernym znížením telesnej teploty. Táto forma spánku je typická pre medveďa, jazveca a vevericu. Veverice spávajú počas zimy len niekoľko dní, počas dní s najnepriaznivejšími klimatickými podmienkami. U medvedíc je zimný spánok „nepravý“, lebo v tom čase rodia a dojčia mláďatá a občas vyjdú aj z brloha (narovnať končatiny, nadýchať sa čerstvého vzduchu, vyprázdniť močový mechúr).
- Pravý pravidelne prerušovaný zimný spánok je charakteristický výrazným znížením teploty. Typický je pre chrčka a mnohé druhy netopierov.
- Pravý neprerušovaný zimný spánok je typický výrazným znížením telesnej teploty. Vyskytuje sa u plchov, svišťa, sysľa, ježa a niektorých druhov netopierov.
- Príprava na zimný spánok je rôznorodá. Vytváranie zásob podkožného tuku je vyvinuté u väčšiny našich zimných spáčov - napr. u medveďa trvá od konca leta až do príchodu prvých mrazov a snehu. Zberom sladkých lesných plodov (maliny, čučoriedky, černice) si medvede dokážu vytvoriť dostatok zásob. Vytváranie zásob potravy pozorujeme napr. u chrčka poľného, ktorý si v zimnej nore vytvára mohutné zásoby krmiva a spravidla pri každom prerušení zimného spánku si doplní obsah svojho žalúdka.

Viac o projekte LIFE13 NAT/SK/001272 ENERGIA sa dozviete na webovej stránke www.lifeenergia.sk. Projekt je podporený Európskou úniou v rámci programu LIFE a významnou mierou prispieva k zlepšeniu podmienok kritériových druhov vtákov v územiach siete Natura 2000.

